

UCHWAŁA Nr XXV/175/20
RADY GMINY OLSZEWO-BORKI
z dnia 14 października 2020 roku

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie w Gminie Olszewo-Borki na lata 2020- 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218) Rada Gminy Olszewo-Borki uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Olszewo-Borki na lata 2020-2024 – stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Grala

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 - 2024

I. WSTĘP

Na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 218) przemoc w rodzinie to „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wymienionych w pkt. 1 w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Punkt 1 cytowanego artykułu mówi, że członkiem rodziny jest osoba najbliższa, a także inna wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Przemoc jest zjawiskiem, którego zasięg jest znacznie większy niż odnotowują to przeprowadzone badania i statystyki. Wciąż wiele ofiar zaprzecza istnieniu problemu w ich środowisku. Wynika to z wielu aspektów tj. wstyd, bezradność, nieufność, obawy o własne życie i zdrowie. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydentem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie,

sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Rodzaje przemocy:

1. przemoc fizyczna - każde agresywne zachowanie skierowane przeciwko ciału ofiary mogące prowadzić do bólu oraz fizycznych obrażeń (m.in. popychanie, szarpanie, policzkowanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie broni),
2. przemoc psychiczna - agresywne zachowanie, które ma na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból i cierpienie (m. in. wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, ograniczenie kontaktu z innymi osobami),
3. przemoc ekonomiczna - uniemożliwianie dostępu do rodzinnych zasobów finansowych, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka (m. in. Odbieranie zarabianych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy),
4. przemoc seksualna - wymuszanie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych praktyk seksualnych, przemoc seksualna jest często przez ofiary ukrywana, co w znacznym stopniu utrudnia udzielanie im pomocy,
5. zaniedbanie - ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Definicja przemocy zawiera cztery podstawowe kryteria, na podstawie których najczęściej rozpoznaje się przemoc w rodzinie, są to:

1. intencjonalność - jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie; zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu,
2. dysproporcja sił - brak równowagi sił w rodzinie - jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę,
3. naruszanie godności i praw - osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, poprzez np. poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie,
4. powodowanie cierpienia i szkód - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, doświadczenie bólu i cierpienia, sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Program realizowany będzie w oparciu o następujące przepisy:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78, poz. 483 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218),
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.),
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r. poz. 821 ze zm.)
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm.),
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 30 ze zm.)
8. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

III. Cele programu

Celem Programu jest:

1. zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Olszewo-Borki
2. zwiększenie skuteczności pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
3. zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,

Cele ogólne będą realizowane przez:

1. budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
2. diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Olszewo-Borki,
3. podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
4. udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
5. oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do:

1. osób i rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie,

2. osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie,
3. sprawców przemocy,
4. świadków przemocy,
5. instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
6. mieszkańców Gminy Olszewo-Borki

V. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar gminy Olszewo-Borki

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Olszewo-Borki na lata 2020 - 2024 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Olszewie-Borkach,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszewie-Borkach,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Komenda Miejska Policji w Ostrołęce,
5. Sąd Rejonowy w Ostrołęce,
6. Przychodnia „Zdrowie” w Olszewie-Borkach,
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrołęce i organizacje pozarządowe,
8. placówki oświatowe z terenu gminy Olszewo-Borki

VII. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez spójne działanie wszystkich służb oraz zmniejszanie zjawiska przemocy za pomocą podniesienia świadomości społecznej.

Cele szczegółowe:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacji społecznej.

Działania: prowadzenie społecznych kampanii informacyjno-edukacyjnych, realizacja programów edukacyjnych dla dzieci w szkołach, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy.

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Działania: opracowanie indywidualnych programów pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, monitorowanie działań instytucji pomocowych i aktywna, systematyczna współpraca pomiędzy instytucjami pomocowymi, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej dla rodzin dotkniętych przemocą.

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Działania: wszelkie oddziaływania przerywające przemoc w rodzinie i zapobieganie dalszej przemocy oraz działania ukierunkowane na zmianę zachowań agresywnych prowadzących do przemocy w rodzinie.

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania: systematyczne szkolenia przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc w tym szkolenia z zakresu realizacji procedury Niebieskie Karty.

VII. SKALA PROBLEMU W GMINIE OLSZEWO-BORKI

Jak wynika z danych liczbowych do Przewodniczącej Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2017 r. wpłynęło 18 NK, w 2018 r. wpłynęło 26 NK, w 2019 r. wpłynęło 26 NK. Procedura Niebieskich Kart objęła łącznie 70 rodzin.

Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nie powinno mieć miejsca. Nie należy bagatelizować tego problemu lub pozostawić jako nieistniejący. Należy podejmować wysiłek kierunkowany na zapobieganie temu zjawisku i udzielać wsparcia osobom dotkniętym przemocą.

VIII. MONITOROWANIE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszewie-Borkach co roku przedłoży Radzie Gminy Olszewo-borki sprawozdanie z realizacji Programu.

IX. FINANSOWANIE I CZAS TRWANIA GMINNEGO PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 - 2024 są środki własne Gminy oraz środki pozyskane z innych źródeł.

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR.....
RADY GMINY OLSZEWO-BORKI
z dnia.....

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218), do zadań własnych gminy należy tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Z dniem 1 sierpnia 2010 r. weszła w życie nowelizacja w/w ustawy, która nałożyła na gminy obowiązek opracowania i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Uchwałą Nr XXXIII Rady Gminy Olszewo-Borki z dn. 26 maja 2017 r. przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020. W związku z utratą ważności obowiązywania w/w aktu zaistniała konieczność przyjęcia nowego Programu. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020–2024 ma charakter długofalowy i jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2017-2020. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie określa działania, które angażują wiele służb, instytucji oraz organizacji do odpowiedzialności za ich realizację. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom. Niniejszy projekt uchwały w sprawie przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2024 jest propozycją działań na rzecz przeciwdziałania przemocy. W związku z powyższym uzasadnione jest przyjęcie niniejszej uchwały przez Radę Gminy Olszewo-Borki.

Sporządziła: Grażyna Agnieszka Krukowska Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszewie-Borkach

GINA OLSZEWO-BORKI

PROTOKÓŁ GŁOSOWANIA z dnia 14 października 2020 r.

Punkt porządku obrad	Przedmiot głosowania	ZA	PRZECIW	WSTRZYMAŁ SIĘ
8.3	Rozpatrzenie projektu uchwały w spr. przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Olszewo-Borki na lata 2020 -2024	14	0	0

Głosowanie jawne

Liczba uprawnionych: 14

Liczba oddanych głosów: 14

Rezultat głosowania: **Przyjęto**

Głosy oddane:

Krzysztof Grala	ZA
Zbigniew Grzejka	ZA
Andrzej Grzymała	ZA
Karol Kadłubowski	ZA
Marzena Kobylińska	ZA
Mieczysław Krukowski	ZA
Zbigniew Listwon	ZA
Edward Luma	ZA
Małgorzata Renata Milewska	ZA
Remigiusz Wawrzyniec Pędzich	ZA
Daniel Sadlak	ZA
Mieczysław Szelkowski	ZA
Bogdan Trzaska	ZA
Robert Zebrowski	ZA

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Olszewo-Borki

Krzysztof Grala